Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

E

urn:nbn:de:bsz:31-106862

Visual Library

celeraſſet iter ſuum vt eam vidēt
in facie·⁊ eſſet coꝛam ea vidit eaꝫ
ſine oculis·ex omni ꝑte anterioꝛi
vermes erūpere ⁊ fetoꝛem fetidiſ
ſimū exalare·Cūq̧ ille requirēt q̄
eſſet·Rn̄dit ego ſum vāitas mū-
di·que retro habeo pulcritudinē
fictaꝫ·ſed an̄ nō habeo niſi turpi-
tudinē ⁊ laboꝛem. ¶Itē ad ideꝫ
Aquila rex auium plamētuꝫ ge-
nerale vocauit vt q̄libet veniret
⁊ oſtēſa ſua pulcritudie·ſcd̄m eaꝫ
remuneraret᷑· quod audiēs coꝛuus
in via edificauit tabernā ⁊ a qua
libꝫ aue tranſeunte furabat᷑·Ita
vt tractis ilł ipe exuit ſe plumis
ſuis ⁊ induit ſe varietate aliaruꝫ
plumaꝝ· Cūq̧ veniſſet ad plamē-
tum·⁊ ꝓpter pulcritudinē ſuā ſum
me honoꝛaretur·Aquila fraudeꝫ
cognoſcens ait· coꝛona debꝫ dari
pulcrioꝛi realiter ⁊ non ficte·⁊ iō
attendatis ſi ē aliqua auis que ſe
oꝛnauerit vāis plumis·⁊ ſi eſt ali-
qua·quelibꝫ recipiet qd̄ ſuū eſt·
⁊ tūc iudicabimꝰ de pulcritudine
veſtra·Tūc aues oīs attendētes
ad coꝛuum·quelibꝫ vidit in coꝛuo
ſuā plumam ·⁊ eā accipiētes vili-
oꝛ ⁊ deterioꝛ eſt inuentus·Et ideo
laceratus eſt ⁊ traditꝰ moꝛti·Lo-
quēdo ſpūaliter·Aquila iſta eſt
deꝰ·coꝛuus eſt diues·cetere aues
ſunt oīs alie creature ex quibus
accipit ſuā pulcritudineꝫ·Et quia
gl̄ia nō dat᷑ pulcris ficte ſed rea-
liter·⁊ diues malꝰ ſublatis diui-
cijs abiectis ē turpioꝛ omībꝰ· iō
iudicat᷑ damnationi eterne.

EBrietas multa mala idu
cit in nobis. Primo iducit
dei indignationem Refert
Ceſarius·ꝙ ꝑegrinꝰ quidā ſclaui
nam ſuā ꝓ vino foꝛti exponēs tm̄
bibit ꝙ iebriatus ē· Dn̄ in ſpū du
ctus eſt ad locū penaꝝ in q̊ ꝯſpe
xit vas cū coopticulo ſtare. i quo
reſidebat tenebraꝝ pꝛinceps·In
cuiꝰ dextera ſtabat calix plenus
igne ſulphureo· Et tūc adductus
q̄daꝫ abbas q̄ coactꝰ eſt bibē ple
num calicē· ⁊ poſtea miſſus eſt in
puteū ardētem·Tandeꝫ pꝛinceps
tenebraꝝ clamauit· Adducite il-
lum ꝑegrinū q̄ veſtē ſue ꝑegrina-
tionis ꝓ vino exponēdo iebriatus
eſt.Qui ſupplicans angelo bono
emēdaꝫ ꝓmiſit·⁊ notato die ⁊ ho
ra·reꝑit ꝙ ille abbas moꝛtuꝰ fue
rat illa hoꝛa Scd̄o iducit diui-
ciaꝝ ꝯſumptōneꝫ·Fuit q̄dā qui ex
nimia potatione oīs ſuas diuici-
as ꝯſumebat·Cū aūt fuiſſet reꝑ-
henſus a ꝯfeſſoꝛe ſuo ⁊ ille ꝓmiſiſ
ſet emēdaꝫ taxata fuit mēſura de
bita qua vteret᷑ ꝓ potu·niſi aliq̊
caſu ꝙ ſi vendēt vel emēt aliquā
rem·poſſit ibi ponē aliq̄d ꝓ vino·
Cū aūt ſemel veniſſet ad mēſaꝫ et
ipe cū vxoē bibiſſet poꝛtionē taxa
tā adhuc ſiciebat· Cū aūt vxoꝛ au
diuiſſet pn̄aꝫ ſibi iniūctaꝫ dixit·
dn̄e ego ſcio optimū remediū·noſ
hēmꝰ vnā vaccā ⁊ ego vendā eaꝫ
nobis cū potu ⁊ vino ⁊ vos vēda-
tis mihi cū alio·⁊ ita freq̄ntanteſ

omnia bona ſua ↄſumpſerūt· Iſte
ebrioſus eſt homo· vxor eſt ↄcupi-
ſcentia· Tercō inducit corpoꝝ cor-
ruptionem·

Elemoſina.

ELemoſina multas pfectio
nes inducit in nobis. Pri
mo ē bonoꝝ tempaliū mt
tiplicatiua. Legitur in miraculo
beati Dñici pris fratꝝ pdicatorū
ꝛ cum duo fratres vrbem Roma
nam ꝑ elemoſina circuiſſent· nec
inueniſſent niſi vnum panē· ꝛ eos
ſeqret' vir paup vt amore dei ſub
uenirent eius neceſſitati· ipi com-
paſſione moti· panē quē īuenerāt
ei dederūt· qui eo accepto ſtatim
diſparuit. Et q ſtatim fuit reuela
tum beato Dñico ꝙ angelus dei
fuerat· occurrēs fratribꝰ opus fa
ctum mirabiliter ↄmēdabat· ꝛ cū
fuiſſet ingreſſus ecclīam hita ibi
reuelatione fratres oms vocauit
ad prādium· ꝛ dū bñdixiſſent mē
ſam abſqꝫ alio cibo ꝛ ſediſſent· ve
nerūt duo iuuenes pulcerrimi o-
nerati panibus· ꝛ corā quolibꝫ fra
tre panē albiſſimum poſuerūt ex
trahētes refectoriū ad locū i quo
doliū vacuū reſidebat totum ple-
num de nobiliſſimo vino mōſtra-
uerūt· Tūc diſparētes ſubito per
multos dies ſuſtētati fuerūt ꝺ pa
nibus portatis ab angelis ꝛ de vi
no. ¶ Item ad idem. Cum quidā
Eps predicaret ꝛ aſſerēt cētuplū
recipe de eleōſinis datis· ſurgēs
vnus magnū thezauꝝ ad erogā-

dum paupibus ſancto Epo tradi-
dit· quo mortuo: cepūt liberi petē
thezaurū ab eodem· dixit ſe acce-
piſſe ꝛ ei ſatiſfeciſſe· Qui cū non
eſſent ↄtenti ait Epus· Eamus ad
mortuū ꝛ queramꝰ ſi ſatiſfactum
eſt ei. Qui eūtes cum magna ca-
terua ꝛ exhumātes inuenerūt ta-
bulam lrīs aureis ſcriptam mire
claritatis ↄtinentem hec vba. Si
cut audiuimꝰ ſic vidimꝰ in ciuita-
te dñi virtutū. ¶ Item ad idem.
Refert Petrus damianꝰ ꝙ cū q̄-
dam eps ſumme ſitiret ꝛ pcepiſſꝫ
afferri paululū vini qd tm̄ hēbat
affuit paup in eius pñtia· q̄ amoē
dei poculū poſtulabat alioq̄n mo
reret'. Tūc eps dari pcepit ꝛ bibi
to toto vino ſtatim diſparuit· tūc
vas de quo fuerat hauſtū appuit
plenum ꝛ nō ſolum illud· ſed ꝛ to-
tum cellarium redūdauit· Item
ad idem· Refert P· damianꝰ· ꝙ
quidā habens vnum denariū tm̄·
illum vini infirmo dedit· ꝛ cū non
habēt ꝺ quo prāderet· affuit q̄dā
qui in panno· xx· ſolidos florenoꝝ
ſibi tradidit dicens hec tibi de-
bentur a dño meo· ꝛ ſtatim diſpa-
ruit. Item legitur in geſtis johā.
elemoſinarij ꝙ quidam miles ſpo
liatus johanni elemoſinario cala
mitatē ſuam exponēs iuſſit ei da-
ri· xv· libras auri· Tūc diſpenſator
ſuus tm̄ quinqꝫ dedit. Cū aūt qua-
dam die pdictꝰ ſanctꝰ collectam
de paupibus facēt q̄dam mulier
centenarioꝝ auri· q̄ngētos aureoſ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

dedit ei. qui vocato diſpenſatore
reqſiuit quot libras militi dediſ-
ſet. qui culpã ſuam ɔgnoſcẽs con-
feſſus eſt veritatẽ. Tũc ſanct⁹. Si
dediſſes xv. hec dediſſ; nobiſ mil
le quingẽtos. Item dicit᷑ ꝙ i bur
degalia fuit qdã mulier hñs vni-
cum filiũ quẽ cupiebat ditari. Et
ideo eũ tradidit cuidam auũculo
ſuo vt doceret eũ in mercatõibuſ
pagendis. Cũ ergo poſuiſſet in ſo-
cietate. l. libras ꝛ iuuenis fuiſſet
miſſus ꝓpter mercatões ad q̃ndaz
ciuitatẽ i ſmone audiuit ꝙ nihil
erat qð tm̃ ditaret hoiez ſicut lar
gitio elemoſinaꝝ. ꝛ q̄ in itinẽ cor
ruerat q̃dam ecclia ſancti nicolai
p cui⁹ ɔſtructõne petebãtur ele-
moſine. iuuenis ſuas quinq̃ginta
libras amore dei dedit. Rediẽs
ergo ad ſuũ dñm ꝛ narrato facto
expulſus eſt de ei⁹ hoſpicio. ſ; ad
fletum mũs reduct⁹ eo ꝙ pmiſiſ-
ſet emẽdaz. ꝛ centũ libre fuiſſent
poſite in ſocietate. Poſt multa vo
tempa iuuenis vltra mare mittit᷑
cũ magna pecunia ꝛ cũ naui. ꝛ q̄
pirate rapuerãt filiam ſoldani ex
hibuerãt venalẽ. cui⁹ pulcritudi-
nẽ mores ꝛ ɔuerſatõnem bonã a-
ſpiciẽs iuuenis precõ centũ libra
rũ eam emit. ꝛ pacto nauigio ad
burdegalam eam adduxit. quam
cũ vidiſſet pr ſuus ꝛ mr̃ ſuſpican-
tes ꝙ ex hoc eam emerat. vt imũ-
dicijs cũ ea vacaret ambos d̾ do-
mo ſua eiecerũt. Tũc ad fidez xp̃i
ɔuerſa eſt baptizata. ꝛ tãte deuo-

tionis fuit erga crucẽ. ꝛ circa bea
tam v̾ginem. vt iuuenem qui eaz
emerat ad magnã ſanctitatẽ pro
uocaret. Tandẽ ſponſalia celebra
ret inter eos nec motus imundi-
cie ꝓpter v̾tutem crucis oriebat᷑ i
eis. Et q̄ ſatis erãt paupes. ipa i-
duxit iuuenez ad emptõnẽ diuer-
ſaꝝ ſpẽꝝ ſerici ꝛ auri. ex quib⁹ fe-
cit iocalia mire pulcritudis. ꝛ p̃ci
pue vnum pãnum aureũ tãte pul
critudis vt omnẽ vidẽtem v̾teret
in ſtuporem. Tũc iuueis p eã miſ-
ſus ad alexandriã. informatus eſt
vt in determiato feſto ſarracено-
rum. iocalia cũ pãno in platea ex-
ponẽt ad vẽdendũ ꝛ de pãno nõ
min⁹ ꝙ duo milia floreõꝝ reciperet
q̄ cũ ibi eſſent ſigna q̃ nullus iu-
uenis i mũdo ſciebat facẽ niſi ipa
ꝓpter amorẽ filie pr̃i dabit om̃e p̃-
cium. De vno tñ fuit informat⁹ iu
uenis vt p ſolutione pecunie non
iret ad caſtꝝ pr̃is. ſ; i platea pec-
cuniam expectaret añ traditõnez
panni. Fecit iuuenis ſicut ipa p̃ce
pat. ꝛ in die feſto iocalia venalia
expoſuit. pãnus a ſoldano deſide
rat᷑ q̃ntuz petit liberaliſſime elar
git᷑. S; ad caſtrũ ſoldani iuuenis
nõ acceſſit. lic; multũ fuit rogat⁹
Regredit᷑ ad v̾gine; cũ magnis
ꝛ mirabilib⁹ diuicijs. poſſeſſiões
emũt nec ipa vult adhuc mũmo-
niũ copulare. quouſq; ptes diuici
as ɔgregaſſent. Emitur igitur ab
eo ſericuz mire pulcritudis ꝛ p̃cio
ſitatis. fiũt iocalia lõge pulcriora

⁊ meliora ꝙ̄ prima· Et pānus com
ponit᷑ tante pulcritudis ꝙ nūꝙ̄
fuit viſus tal᷑· remittit᷑ iuuenis a·
pud alexandriaꝫ cū īformatōib⁹
primis· ⁊ ī die magne feſtiuitatiſ
pānus ⁊ iocalia extendūtur· ⁊ de
panno· x· milia librarꝫ reqrūtur·
Cuiꝙ̄ citati ᵭdeſcendēs ſoldanus
ꝓpter amorem filie verbis dulci·
bus ſeduxit iuuenē· vt ꝑ ſolutōne
hn̄da· Qui cum fuiſſet caſtrꝫ īgreſ
ſus ſtatim capit᷑· ⁊ eculeo eleuat᷑
⁊ reuelat᷑ ab eo ꝙ filia ſoldani in
burdegala in camera ⁊ in tali ho
ſpicō manēt· Mittūtur galee illo
manēte capto· iuuēcula repit᷑· ca·
pitur ⁊ ad prēm reducitur valde
triſtis· iuuenis liberat᷑· tota pecu
nia ſibi ſoluit᷑· ⁊ apud burdegalā
eſt reuerſus. Sponſa igit᷑ non in·
uenta poſita pecūia in redditib⁹
apud alexandriā· eſt reuerſus cū
vno pulcro iocali· qđ ſibi ᵭderat
ſpōſa ſua· ꝑ magnū temp⁹ ibi mo·
rabat᷑· nec pōt eam videre· Tādeꝫ
ꝑ ſubtilitatē ſui hoſpitis cui ſecre
te hoc reuelauerat ductus ad qđ
dam viridariū eaꝫ vidit· ⁊ ᵭgnit⁹
eſt ab ea· repellūt᷑ ambo· ſed ipſe
in ciuitate expectat· Tandem cor·
ruptis cuſtodib⁹ ſub ſilitudine e·
mendi illud iocale qđ ipa ſibi de
derat· iuuenis introducit᷑ cum ea
loquit᷑ ⁊ ᵭuenīūt ꝙ in determina
to feſto nauigiū ꝑparaſſet· cū tūc
ipa oportunitatē fugiēdi hēt ⁊ n̄
alias Exit iuuenis letus· appropi
quat feſtum determiatum ſed na

uigium minime repitur· Tādem cū
ſummo diluculo feſtiuitatis īſtis
veniſſet ad portum· nec nauis ibi
eſſet aliqua· lugēdo ⁊ flēdo dixit·
O beate Nicolae modo poſſetis
optime reſtituere hoc qđ ī fabri·
ca vre eccłie ꝓpter reuerētiaꝫ dei
donaui· ⁊ dū ſic fleret vidit in ca
pite portus q̄ndam nauem diſpo·
nentē ſe ad receſſum· ⁊ ſcita veri·
tate ꝙ apđ burdegalā ibat facto
precō de naulo receſſit ad locum
ꝑ iuuēculam deſtinatū ⁊ ecce iu·
uencula venit onerata· gēmis et
thezauro mirabili· ⁊ clam fugien·
tes ambo ſunt recepti ī naui ꝗ cū
apđ burdigalā terrā accepiſſent
⁊ oēs thezauros extraxiſſent ſubi
to nauis diſparuit· ⁊ cōpleto mr̄i
monio deum ⁊ v̄ginem laudauer̄t
Secđo elemoſina eſt dei placa
tiua. Refert johēs elemoſinariuſ
ꝙ cū paupes ſtarēt ad ſoleꝫ ⁊ re·
ferrent quis libēter facēt eis bo·
num· in hoc ᵭcordauerunt oīs ꝙ
de vno diuite peſſimo nunꝙ̄ ele·
moſinā poterāt extorq̄re· Tūc vn⁹
affirmauit ꝙ omino elemoſinam
hēt ab eo· alioquin ſoluēt talē pe
nam. Qui vadēs ad ei⁹ hoſpitium
⁊ īportune ibi clamarꝫ· ille tedio
victus proiecit ei vnū panē ſiligi
noſum· qui eum recipiēs letus ad
ſocios eſt reuerſus. Tādem iſte di
ues infirmat᷑· ⁊ in ꝓgreſſu īfirmi·
tatis ad diuinū iudiciū rapit᷑ de·
mones aduenīūt accuſacōnes in·
ducūt· et leti audacter pc̄tā ꝓbāt

ex pte oppoſita. vidit dolẽtes an-
gelos. nec bonu aliquid hñt qd
ponant in illa pte ſtare. Finaliter
venit vnꝰ qui proiecit ibi panẽ ſi
liginis quẽ pauperi dederat. et q
pctã prepõderabãt. dictum eſt ei.
reuertẽ ad augmẽta hãc ſiliginez
ſi vis ſaluari. qui rediens maximꝰ
elemoſinariꝰ eſt effectꝰ. ¶ Itez ad
idem. Refert jacobꝰ de vitriaco.
ꝙ rex francie accepit multa mi-
lia librarum a quodã mercatore eo
inuito. et exorta cariſtia de ꝯſilio et
aſſenſu ſue vxoris. quot milia libra-
rum rex ſibi abſtulerat tot milia
pauperibus erogaret. Cũ autẽ rex q̃-
dam die p ciuitatẽ et pͤ multitudi
ne pauperum corã eiꝰ domo exiſten
tiũ. trãſire nõ poſſz. credens ꝙ ex
deſperacione omia ſua darz. eo vo-
cato cãm requirit. cui rñdit diues
Dños tuos hẽo. ſ. corpis et anime.
Et ideo q̃ntum do dño corpis. tm̃
volo dare dño aĩe. Tunc rex cõfu
ſus i ſe dixit. Volo ꝙ faciatis mi
hi parem ſed maiorẽ. et reſtitui pͤ-
cepit omia ablata et maiora dari.
¶ III. Tercio elemoſina eſt carce
ris expeditiua. Refert johẽs ele
moſinariꝰ. ꝙ quidã captiuꝰ a ſar-
racenis eſt i carcere recluſus. Cũ
quidaz de captiuis euadendis. et
euadẽtes et ad terrã eiꝰ veniſſent
dixerũt ſeipm ꝓpriis manibꝰ ſepe
liſſe et fraudati eo ꝙ ei ſitez ſepe-
liſſent. Et ideo parentes eius qͦlibz
anno q̃ttuor collecta faciẽtes pau
peribꝰ erogabãt. Tandẽ expeditꝰ

inuẽtis et ad terrã ꝓpriam rediẽs
audita q̃ faciebãt p eo. dixit ꝙ in
illis diebꝰ q̃dam candidus hõ in
grediebatꝰ carcerẽ. et ſolutũ duce
bat ad paſtum. trãſactis illis die
bus iterato eum in carcere reclu-
debat. ¶ Quarto eſt miſerorum ſub
leuatiua. Dña quedã pia i elemo-
ſinis faciẽdis audiebat miſſaz cui
aduenies paupcula mulier et nu-
da elemoſinã poſtulabat. q̃ cõpa-
tiens et quid eligeret ignorãs an
audire miſſaz vel ꝓuidere paupe
ri. ꝯpaſſione victa intrauit locum
ſecretũ. et expolita veſte pauperi
dedit. q̃ cuz fuiſſet reuerſa ad ec-
cleſiam. reperit ſacerdotẽ nõ poſſe
adhuc dicẽ quouſqz ipa venit.
¶ Item ad idem dum fri de ordi-
ne frm pͤdicatorum paup occurrẽt.
petẽs elemoſinã. non hñs tunc in
promptu qd daret. ſuã ſonam de-
dit ei. Cũqz fuiſſet igreſſus eccle-
ſiam. illa ſona crucifixũ vidit pre-
cinctũ. ¶ Quinto eſt celeſtiũ do
natiua. Fuit quidã canonicꝰ piſiẽ
ſis. qui tante pietatis erat. vt oia
q̃ hẽre poterat paupibꝰ erogabat
Vñ canonici timẽtes ne ꝓpter hͦ
ſuam pͤbendaz deſtrueret ei coadiu-
toriũ dederũt. Sz ipe a conſuetis
elemoſinis non deſiſtẽs. culcitraz
et oia ſuppellectilia. libros et oia
vaſa paupibus erogabat. et cũ nõ
poſſet aliud mortariũ pauperi pe
tenti porrexit. Cũ autẽ deꝰ d car-
cere corporis vellz eum extrahẽ.
infirmatur grauit dum petiuiſſet

coīonem·timentes vomitū·porta-
uerūt hoſtiā non oſecratam·quā
cū ognouiſſet ⁊ refutaſſet. dū ap-
portaſſent ver̄ corp⁹ dn̄i tantus
ſplēdor cameram illuſtrauit vt vi-
deret᷑ eſſe in ea· Tūc cū maximis
lacrimis hāc oīonem oposuit. Ec-
ce ſalus mūdi·verbū pr̄is. hoſtia
vera·viua caro.deitas ītegra. ve-
rus hō.xp̄i corpus.aue mea crimi
na terge ſuaue·dignus adeſt ſan
guis·mala deſtrue q̄ pat anguis·
¶ Item ad idē· Refert Greg·
ꝙ quidā dedit calciamēta īſtru-
menta quib⁹ opabar᷑ indigentib⁹
ſumme·Cūq₃ quidā ſanct⁹ hō hoc
vidiſſet.in nocte ſeq̄nti vidit celū
aptum ⁊ edificiū pulcerrimū ꝑpa
tū illi elemoſinario qui dederat
ſua inſtrumenta· ¶ Sexto eſt xp̄i
receptiua. Fuit q̄dā Gregori⁹ no-
mine mire ſanctitatiſ.q̄ q°lib₃ die
xij·paupes paſcens· Dum q̄dā die
videndū oms vemiſſ₃.tredecī vi-
dit ibi· ⁊ req̄ſito ꝓcuratore quot
ibi poſuerat.dixit ꝙ·xij· tm̄ erant
Tūc Gregori⁹.xiij.quē null⁹ vide-
bat niſi ipe ad ſe vocauit·⁊ q̄ſ eēt
diligēter inq̄ſit. Cui rn̄dit paup.
Cur queris nomē meū qđ eſt mi-
rabile.Ego iquit ſum ille cui fre-
quēter miſiſti tuā ſcutellā argen
teā·cui poſt naufragiū pecuniam
donaſti·Ego inquit ſum angelus
dei ordinat⁹ ad ꝓtegēdū elemo-
ſinarios ⁊ de thezauro meritorū
paſſionis xp̄i reportare copioſas
mercedes. ⁊ ſpēaliter illis q̄ ſunt
fideles diſpenſatores ecc̄lie ⁊ pa
trimonij crucifixi. ¶ Item ad idē
Quidā ꝑpoſitus deuotōnē habēſ
in natiuitate xp̄i oēs aduemētes
paſcebat.⁊ mltis donabat veſtes
Dū aūt in quodā feſto eſſet i mē-
ſa·audiuit fletū vni⁹ paupis ſtan
tis in porta.⁊ ſurgens introduxit
eum.⁊ q̄ erat tot⁹ lutoſus accep-
ta aqua calida·dū inuoluiſſ₃ eum
ſuo pallio voluit lauaē pedes ei⁹
anteꝗ̄ cū alijs ponētur ad mēſā
Et cū accepiſſ₃ pedes vidit eos ꝑ
foratos ad modū crucifixi·cū etiā
aſpexiſſ₃ man⁹ idem vidit·⁊ cū vo
caſſet familiares ſuos ſtatim ille
euanuit.⁊ i pelui eneo in q° aqua
fuerat para ad ablutōnē pedum:
indelebilis ſcriptura repta ē hui⁹
tenoris· Maledict⁹ a deo excelſo
eſt ille qui i magnis feſtiuitatib⁹
induit ſcutiferos ꝓuiētes p amta-
tib⁹ mūdi·hyſtrionib⁹ dat cibum
pecunias ⁊ veſtes· otemptis pau-
perib⁹ quor̄ ſunt.⁊ bn̄dict⁹ a dex
tra dei eſt ille cū tota ſua ꝓgenie
qui paupibus pluſ ꝗ̄ diuitib⁹ in-
tendit ſeruire· ¶ Septimo ē de-
monū liberatiua. Legit᷑ ꝙ cū qui
dam in multis malis ⁊ vicijs īpli-
catus·⁊ paupem vidiſſ₃ mori pre
frigore.expoliata carpitra paupē
veſtiuit· qui q°dā die ſubmerſus
in flumie.dū demones ei⁹ dānati
onē in iudicō peterēt. angel⁹ dn̄i
carpitrā iudici ꝑſentauit·cui⁹ af-
fectōnē multū oſiderans expulſ
demonibus abſtracto corpore de

flumĩne ꝑ virtutẽ angeli reſtitu-
tus ẽ priſtine vite. Qui miſericor-
diſſimꝰ factꝰ pñiam egit. ¶ Octa-
uo eſt auaroꝝ oditiua. Refert ce-
ſarius ꝙ quidam diues vxori ſue
appuit dicens ꝙ erat damnatus
Cũ autem requirẽt cauſam cũ eẽt
magnꝰ elemoſinariꝰ. rñdit. ꝓpter
timorem faciebaꝫ potiꝰ ꝙ̃ ꝓ amo-
re. qḋ cũ dixiſſꝫ. ſtatiꝫ diabolus q̃
eius ductor erat euꝫ ſecum porta-
uit. ¶ Item ad idem. Dũ quidaꝫ
diues de male acquiſitis vellꝫ fa-
cere elemoſinã ecctiam cõſtruxit
ab eis. Pñ cum quidã Ep̃s veniſſꝫ
ad ↄſecrãdum eã. vidit in quolibꝫ
lapide vnũ diaboluꝫ ſedere. Cum
fuiſſent interrogati a ſancto quid
ibi facerẽt. rñderũt. Iſta capella
noſtra eſt. q̃ de forefactis eſt fa-
cta. ꝛ nõ de elemoſinis. Tũc prece-
pit eis Ep̃s. vt q̃cq̃d eſſꝫ eoꝝ por-
tarẽt. Et aſſumẽtes oĩs lapides
vnacũ diuite ꝛ totũ edificiuꝫ. ter-
ram ſolam ibi delinq̃ntes ¶ No-
no eſt penaꝝ diminutiua. Refert
jacobus de vitriaco. ꝙ cũ quidaꝫ
Ep̃s fuiſſet defunctꝰ. ꝛ a quodam
ſacerdote bono multũ ↄmẽdaret'
appuit ei in nocte cũ mirabili tor-
mento. Qui cũ interrogaſſꝫ quis
eſſet. Rñdit. Ego ſum ille infelix
ep̃s qui ſubtrahẽs a paupibꝰ. no-
biles ꝛ potentes inuitabã. ꝛ in fi-
ne fui multum ↄtritꝰ. ↄſecutꝰ ſum
miam a deo. Sꝫ in iſtis tormẽtis
tamdiu ſtabo quouſqꝫ de bõis re-
lictis ꝓ me tot elemoſine ſint fa-
cte ſicut ego in vanitatibꝰ expẽdi
Tũc ſacerdos iuit ad pentes vix
obtinẽ potuit. vt illa q̃ntitas pe-
cunie paupibus donaret'. datꝰ tñ
liberatꝰ eſt a penis.

Sacramẽtum eukariſtie

Sacramentum eukariſtie
multa bona inducit i no-
bis. ¶ Primo eſt dãnatio-
nis liberatiua. Refert ei jacobꝰ
de vitriaco. ꝙ quondã fuit q̃dam
mulier q̃ mirabili mõ de ſuſpẽſio-
ne temptabat'. Cũ aũt temptaſſet
tempus locus ꝛ horã. Et dũ miſſa
dicebat' omẽs ſuos expuliſſet de
domo hoſtiũ clauſiſſꝫ. ꝛ funem ad
trabem ligaſſꝫ. ꝛ dum vellꝫ ſe di-
mittẽ ſuſpendio. audiuit ſignum
ꝓ eleuatione corpis xp̃i. ꝛ ſicut ↄ-
ſueuerat dicere dixit. ihũ xp̃e fili
dei viui miſerẽ mei. Statiꝫ trabs
fracta eſt ꝛ demones cuꝫ magno
ſonitu domũ dimittẽtes. clamaue-
rũt. virtus corporis xp̃i te libera-
uit a damnatõne eterna ¶ Scdo
eſt mẽbroꝝ conſuatiua. Hõ tranſi-
ens ꝑ pontem ꝛ vidẽs eleuatõneꝫ
corporis xp̃i i quadã capella ꝓpt̃
multitudinẽ ppli non poſſꝫ ingre-
di adorauit ſup pontem flexis ge-
nibꝰ ꝛ pedibus retro extenſ. Tan-
dẽ venit q̃driga onerata maximis
lapidibꝰ tranſiẽs ſup eius pedes
in nullo ei nocuit. ¶ Tercõ eſt pe-
naꝝ diminutiua. Fuerũt duo fr̃es
p̃dicatorũ ſe mutuo m̃ltũ amãtes

Cum autem vnus illoꝝ abſq; cõi-
one ꝑuentus fuiſſet morte. Dũ fr
viuens poſt matutinas cu; maxi-
mis lacrimis in orõne extiterat.
vidit vnã vmbram volitãtẽ circa
cuſtodiã corporis xp̃i. ꝛ dũ atten-
diſſet ꝙ nõ erat fantaſma. reqſi-
uit vmbram in virtute illi⁹ q̃ ibi
in pixide erat deus ꝛ hõ. vt dicẽt
ꝓpter quid moraret᷑ ibide; Tunc
vmbra. ego ſum aĩa illi⁹ ſocij tui
qui nuꝑ mortuus ſum. Volito aũt
hic circa pixidẽ vt ſaltim oſtẽda;
affectũ recipiẽdi eum. Tũc frater
viuens. Eſt inquit magnũ bonum
ſumẽ viaticũ in fine. Andit mor-
tuus nõ poſſet explicari quot pe-
ne remittũtur bonis digne recipi
entib⁹. nec quot pene inducãtur
malis indigne recipiẽtib⁹. Ite;
ad idem. Duo frẽs ſe multum dili
gentes ꝑ mortẽ vnius ſunt diuiſi
Tandẽ appuit ſuo ſocõ ꝛ inſinua-
uit ꝙ lic; religioſe vixiſſ;. xv. ãnis
dẽat ĩ purgatorio cruciari. niſi ꝟ-
tus ſacrificij altaris eum iuuar;.
Tũc viuẽs diligẽter ꝯfeſſus ĩ cra-
ſtinum miſſa; ĩchoans dũ eſſ; ad
ſumptõnẽ corꝑis xp̃i. ſic ait. Dñe
ihũ xp̃e ego ſuiui tibi abſq; cogi-
tatõne pc̃ti mortalis tot ãnis ꝛ ſi
tm̃ fuiſſe; preco ſoldani ꝙ̃ fui tu⁹
qñcunq; incarceratũ petitũ mihi
donar;. Rogo ergo te piem miſe
ricordiaꝝ vt ĩcarcẽatũ ſociũ meũ
velis liberare de penis illis. Tũc
poſt modicũ temp⁹ viſibilit᷑ ei ap
paruit ſoci⁹ dicẽs ſe eſſe liberatũ
ꝟtute corꝑis xp̃i ꝛ deuote orõnis.

Quarto eſt hẽticoꝝ dãnatiua.
Dũ q̃da; hẽtici ſtarẽt ad ignẽ cu;
q̃buſda; iuſtis ꝛ loq̃rẽtur de cupi-
ditate eccl̃ie. dixit vn⁹ hẽtic⁹. vos
hẽtis tale; dñm q̃ ꝑ vno denario
portat᷑ cuicũq; volẽti ñ obſtãte q̃
cunq; ĩordinatione tẽpis. ꝛ quod
h⁹ ſit veꝝ exẽplo mõſtrabo. tãde;
ĩ craſtinũ infirmitatẽ finxit ſacer
dotẽ ꝛ corp⁹ dñicũ pecijt. nec ꝓpt
intempiem tẽpis ſacerdos diſtu-
lit venire. q̃ ꝑ̃ſentato ei corꝑe xp̃i
ꝛ ille ꝯtemnẽt recipe. mõſtrata d-
luſione ſubito gladi⁹ igne⁹ d̃ ce-
lo d̃ſcẽdit ꝛ ip̃m hẽticu; diuiſit ꝑ
mediũ. nulli alteri nocum̃ tũ ꝑ̃ſtã-
do. Tũc hẽtici hoc vidẽtes ꝯuerſi
ſunt ad xp̃m.

Executor.

Executor d; hĩe has ꝯditio-
nes ſeq̃ntes. Prio d; eẽ fi
delis. Refert iacob⁹ de
vitriaco ꝙ fuit quidã h ñs filiũ q̃
ꝯmedebat caponẽ. qui cũ filio re-
tro exñti dediſſ; de carnib⁹ capo-
nis. veit canis negrellus nomine
ꝛ abſtulit ſibi. Tũc puer poſt pau
lulum ad patrem rediens. Tunc
pater ait filio. Fili vis dc capone
volo pater. ſed date mihi ante ꝛ
ñ mittatis mihi ꝑ negrellu;. Iſte
puer ẽ moriẽſ. caĩs executor. capo
bñficia q̃ affectãtur hic ĩ ꝑ̃ſentia

Scḋo debꝫ eſſe diligens. Mi
les quidã i exercitu regis karoli
moriens. equũ quem hẽbat cuidã
ſocõ ſuo dimiſit ad erogãduꝫ pro
anima eiꝰ. quo mortuo ille facere
ↄtempſit. ꝛ in ꝓpriũ comoduꝫ mu-
tauit. Tũc mortuus ei apparẽs di
xit. Qꝛ fidelitatẽ in diſtributõne
equi mei non habuiſti. puniẽris a
deo. Vñ quadã die ꝑcipitatus de
equo ꝓprio ſubito expirauit. Ter
cio debꝫ eſſe iuſtꝰ. Refert johẽs.
ꝙ quidã moriẽs tribꝰ amicis exe-
cutoribꝰ ↄſtitutis dimiſit trecen-
tas libras. ipo mortuo cõgregati
ſunt ad erogãdum. Et ait vnꝰ. re-
cedat iſte. ꝛ cũ receſſiſſet ait. Iſte
habꝫ vnam filiã nubilem demus
ei centũ libras. qḋ aliud videns.
ꝓcurauit alias centum libras ad
maritãdum filiã ſuam. ꝛ poſt duo
dederũt tercias centũ libras pro
ſua. ꝛ ſic inuicem diuiſerũt.

Excoicatio.

Excoicatio multa mala in-
ducit in nobis. Primo dei
maledictõez. Leᵗ ꝙ q̃dam
excoicatus dũ ↄtemnẽt ꝛ eccliam
beate v̾ginis intraſſet. ſubito ful-
gur deſcẽdit de celo ipm diuidẽſ
in. xviij. fruſta. alijs non dedit ali
qḋ nocumẽtuꝫ. Scḋo corporum
punitõez. Legitᵗ ꝙ q̃daꝫ excoicatꝰ
obijſſet coicatione hita ꝛ corpus
eius fuiſſet ſepultum. Dũ epus ve
niſſet ad abſoluendum eum. eo ꝙ
fuiſſet ↄtritus. ꝛ exhumaſſent vt
reducerent ad cimiterium. fuit in
ũentũ nigrum ſicut pix. Tandẽ fa
cta abſolutione ab Epo ita albuꝫ
redactum eſt ſicut nix. Tercõ in
ducit creaturaꝝ cõminatõez. Re
fert jacobus de vitriaco. ꝙ cuꝫ q̃-
dam fuit excoicatus ꝛ excoicatio
ne contempta paneꝫ porrigẽ por-
co famelico comedere contẽpſit.
Item legitur ꝙ cum quidã rex
cõtemneret excoicatõnem. Epus
volens oſtendere eius virtutẽ. ex-
coicauit panem ꝛ effectus eſt ni-
gerrimus. nec caneſ volebant de
eo ↄmedere. facta abſolutione pa
nis effectꝰ eſt candidꝰ ſicut priꝰ.

Exemplum.

Exemplũ maluꝫ multa ma-
la inducit in nobis. Pri
mo eſt aliorũ corruptiua.
Legitur i triptita hyſtoria ꝙ bea
tus Anthonius vidit bordones
ecclie in ignem proijci. ꝛ calices
ꝛ altaria conculcari. Qui cuꝫ iſta
ſumme abhorreret. dictum eſt ei.
Iſti ſunt mali prelati qui ꝑparãt
ſibi ignem eternuꝫ ꝓpter ſua ma-
la exempla. ꝛ ſeruitores ecclie in
conculcationeꝫ ꝛ contemptum po
nũt ſanctuaria dei ꝓpt eoꝝ mala
exempla. Scḋo eſt penarum au-
gmẽtatiua. Legitur in vitaſpatꝝ

ꝙ cum quidam audiuiſſet īfami-
as ſacerdotū ⁊ ſpēaliter vni9 qui
ſacram coionem portabat. ⁊ cum
idem ille veniſſet ad coicandum
eū non appuit ei. ⁊ factuꝫ eſt vox
ad ſollitariū dicēs tulerunt a me
homīes īnditium. Tūc hēmita vi-
dit in extaſi puteū amenū cum fu
ne. ⁊ ſitulam aureā ⁊ leproſuꝫ aq̄
limpidiſſimā ⁊ optimā haurientēꝫ
Et vox facta eſt ad eū. Cur non bi
bis de iſta aqua cū leproſe man9
eā non tangant. licꝫ ꝓpter ſuū ma
lum acceſſit ſibi pena. ita ꝺ maliſ
ſacerdotibus.

Fatuus.

Fatuus quidā audiuit cō-
mendare ancipitrē domi
ſui. dum dn̄s receſſiſſet ip
ſum interfecit ⁊ comedit. ⁊ qꝛ fuit
grauat9 dū veniſſet dn̄s ad eū vi
ſitandū. ⁊ vidiſſꝫ ꝙ quaſi omia vi
ſcera ſua emittebātur. reqſiuit cāꝫ.
Qui cū expꝺiſſet ei. non ſoluꝫ ſibi
non fuit compaſſus. ſed etiā ipſuꝫ
carceri ꝑpetuo mācipauit. Fatu9
eſt diues. ancipiter ſunt diuicie q̄
relaxant ad ꝑditōnem vtutuꝫ. Fa-
tuus quidā dicebat. ꝙ ſi hō come-
deret cū ſene. oīs bonos morſel-
los comedēt. eo ꝙ nimis ille come
diſſet. qn̄ aūt comedebat cū iuue
ne. oīs comedebat. eo ꝙ ipe mul
tos eſſet comeſtur9. Iſte fatu9 eſt
mundus qui ab antiquis ſubtra-
hit ⁊ decipit iuuenes cū ꝓmiſſis.

Fatuus quidaꝫ duct9 ad viſioneꝫ
hēticoꝝ ⁊ catholicoꝝ. nec deberꝫ
facē verbum. hētici tenentes vni-
tatem ꝑſonaꝝ oſtēderūt ei vnum
digitū. tūc fatuus credēs ꝙ vel-
lent ſibi eruere oculum. eleuauit
duos digitos ꝯtra eos ⁊ illi tres.
⁊ fatuus clauſit pugnum ⁊ eleua
uit. ⁊ illi credebāt ꝙ ille inueret
eēntie vnitatem ⁊ ꝑſonaꝝ trinita
tem. ⁊ hn̄tes victoriam. Catholici
ab hēticis receſſerūt gauiſi. No-
tandū hic. ꝙ ponūtur omēs male
ꝯditiones mulieꝝ. ſed poſtea vbi
tangitur de iſta dictione mulier
ponātur oīs bone ꝯditōnes eaꝝ

Femina.

Femina multa mala iducit
in nobis. Primo eſt vi-
roꝝ deceptiua. Refert
Valeri9 ꝙ cū quidā phūs failiari
tates mulieꝝ rephēdēt ⁊ hoc ad
audientiā ipaꝝ veniſſet. vna illa-
rū pign9 poſuit ꝙ eū ad libidinē
ꝓuocaret. inſup equitarꝫ ſup eum
Cū aūt diuerſis oblectamētis mē-
tem ei9 diuertiſſet. ⁊ ipe actū illi-
citum poſtulaſſet ab ea. doloſe cū
vna conditione ꝙ primo per vnā
totam aulam equitaſſet ſuper euꝫ
Tunc clam vocatis pncipibus ⁊
rege ⁊ mulieribus. Dum ſapiens
tanq̄m animal iret cum quattuor
pedibus ⁊ ipa deſuper equitaret
Ingreſſus eſt rex cum magna mł
titudine mulierum ⁊ pncipum.